Ανάγκη μεγάλη αυτοκριτικής (Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου)

Date : 7 Μαΐου, 2006

"*Η κρίση της Εκκλησίας σήμερα προέρχεται από την έξαρση της εκκοσμικεύσεως. Τι αρέσει στον κόσμο προτιμάται και όχι τι αρέσει και θέλει ο Θεός. Προτιμήσαμε το αρεστό στον κόσμο, παρασυρθήκαμε από το κοσμικό φρόνημα, το εύκολο, το μέτριο, το επίκαιρο. Το κήρυγμα κατάντησε πρόχειρο κοινωνικό σχόλιο. Ο ιερός άμβωνας μεταβλήθηκε σε τηλεοπτικό παράθυρο. Το κήρυγμα αξίζει να επανέλθει στο πνεύμα της κατανυκτικής μετάνοιας, της αιώνιας σωτηρίας της αθάνατης ψυχής, της σωτηριολογίας, εκκλησιολογίας, χριστολογίας και αγιολογίας. Η Εκκλησία να κρύβει τις αρετές της, τις αγαθοεργίες της, τον συναγωνισμό της με το υπουργείο Κοινωνικής Προνοίας και τους φιλανθρωπικούς συλλόγους. Να σκύψει μέσα της προς παθοκτονία κι αρετοσυγκομιδή. Να μη φωνάζει πολύ, χρειάζεται και να σιωπά, να προσεύχεται πιο πολύ. Να ελέγχει και τον εαυτό της. Αν δεν καθαρισθείς δεν μπορείς να καθαρίσεις, αν δεν φωτισθείς δεν μπορείς να φωτίσεις, λέγει ένας μεγάλος άγιος, που άδικα κατηγορήθηκε και παραιτήθηκε του θρόνου του, ο δεύτερος Θεολόγος της Εκκλησίας μας. Η εξωτερική φιλανθρωπία και μεγαλοστομία να μην καλύπτει εσωτερικά σοβαρά κενά...*" Με αφορμή τα πρόσφατα λίαν λυπηρά εκκλησιαστικά γεγονότα θα καταθέσουμε λίγες, απλές και λιτές σκέψεις με βαθύ πόνο και αγάπη προς ιερούς θεσμούς και πρόσωπα.
Δυστυχώς, τρία είναι τα κυρίαρχα πάθη που μαστίζουν την εποχή μας, με δριμύτητα: η φιλοδοξία, η φιλοχρηματία και η φιλοσαρκία, δηλωτικά ελλείψεως ειλικρινούς αγάπης στον Θεό και στον συνάνθρωπο και υγιούς ταπεινώσεως.
Το Ευαγγέλιο κατηγορεί δυνατά τη φιλαρχία, τη φιλοπρωτία, την κατεξουσιαστικότητα, την υπερηφάνεια, τον ατομισμό, τον ευδαιμονισμό και την έπαρση. Μιλάει συνεχώς για ταπεινοφροσύνη, σεμνότητα, φιλανθρωπία, φιλαδελφία, φιλοτεκνία, ελεημοσύνη, εγκράτεια, καθαρότητα και αγνότητα. Θεωρεί και μια πονηρή ματιά μοιχεία, αμαρτία, πτώση, παρασυρμό και αστοχία. Οι βίοι των αγίων, που είναι το επεκτεινόμενο και βιούμενο ανά τους αιώνες Ευαγγέλιο, μας δηλώνουν περίτρανα ότι είναι πραγματοποιήσιμες οι ευαγγελικές εντολές και είναι απαραίτητες για όλους, πολύ περισσότερο για τους κληρικούς.

Οι σκανδαλίζοντες

Τους πιο αυστηρούς λόγους ο Χριστός είπε για τους σκανδαλίζοντες και τους υποκριτές. Γι' αυτούς είπε τα φοβερά εκείνα «ουαί». Για τους γραμματείς και φαρισαίους, το ιερατείο της εποχής εκείνης. Το αλάνθαστο και πανάγιο στόμα του Χριστού είπε πως αυτός που σκανδαλίζει τους αδελφούς του να περάσει μυλόπετρα

στον λαιμό του και να πέσει στη θάλασσα να πνιγεί. Τι φοβερός, αλήθεια, λόγος. Ανόσιο, ανίερο, ανεπίτρεπτο, επικίνδυνο το να σκανδαλίσει κάποιος τους συνανθρώπους του, πολύ περισσότερο αν είναι και κληρικός, αυτός που πρέπει να διδάσκει όλα αυτά. Παλαιότερα κάποιοι και άδικα κατηγορούμενοι, για να μη σκανδαλίσουν το ποίμνιό τους, παραιτούνταν, κλείνονταν σε μοναστήρια, αποσύρονταν στην ησυχία του Αγίου Ορους.
Βέβαια, πρέπει να πούμε, όπως έλεγε σοφός Αγιορείτης Γέροντας, πρόβλημα μεγάλο δεν έχει μόνο αυτός που σκανδαλίζει αλλά και ο ευκολοσκανδαλιζόμενος, που σημαίνει πως είναι ολιγόπιστος, ευκολοπαρασυρόμενος, επιπόλαιος και αστόχαστος. Συνηθίζω να λέω πως αν ένας γνωρίζει πέντε σκάνδαλα, εγώ έχω ακούσει δέκα, όμως αυτό δεν με κάνει να μην εκκλησιάζομαι, προσεύχομαι κι αγαπώ τον Χριστό. Ο Χριστός δεν ευλογεί κανέναν ανάξιο. Επίσης πρόβλημα έχουν και οι σκανδαλοθήρες, που πλεόνασαν στην εποχή μας, των οποίων οι ενέργειες δεν είναι πάντα αγνές, αλλά ικανοποιούν την ακροαματικότητα και θεαματικότητα των λεγομένων μέσων μαζικής ενημερώσεως και ερμηνεύονται και ψυχολογικά· κτυπούμε αυτούς που μας κτυπούν, για να μη μας ελέγχουν πια.

Αποκρύπτονταν...

Ομως, το σοβαρό θέμα είναι όταν τα καταγγελλόμενα φαίνεται να είναι αληθινά. Οταν ήταν από ετών γνωστά και αποκρύπτονταν. Δεν πραγματοποιήθηκε η εκκλησιαστική κάθαρση από τα εκκλησιαστικά δικαστήρια κι αφέθηκε το υλικό στα χέρια των δημοσιογράφων. Το πρόβλημα είναι βαθύ κι ανεξέλεγκτο.
Χρειάζεται να ξεκινήσει από νωρίς. Γιατί ένας νέος ακολουθεί τον μοναχικό βίο; Μόνο προς επισκοποίηση; Είναι πραγματική η κλίση και κλήση, αποτέλεσμα προσευχής, συμβουλής έμπειρου και μόνιμου πνευματικού πατρός; Ποιο το ήθος των εκκλησιαστικών σχολών; Οι Ιεροί Κανόνες έχουν αυστηρότητα αγάπης. Κληρικοί κάτω των είκοσι ετών ή λίγο περισσότερο να χειροτονούνται και να λαμβάνουν προϊσταμενικές θέσεις και να παραγκωνίζονται λευΐτες, λευκανθέντες επί δεκαετίες στο άγιο θυσιαστήριο, να κυκλοφορούν με πανάκριβα οχήματα, πολυτελείς αμφιέσεις και να έχουν διαμερίσματα πολυδάπανα. Ιερείς με περιποιημένα γένια και μαλλιά, που τους διευκολύνουν να αφαιρούν τα ράσα, με ύφος και ήθος αλλότριο από την οσιακή παράδοση της τιμιότητος, της σεμνότητος, της σοβαρότητος, της ανδροπρέπειας και ιεροπρέπειας. Μιλάμε για ήθος και ηθική κι όχι για ηθικισμό, για ευσέβεια κι όχι για ευσεβισμό, για γνησιότητα, αληθινότητα, ντομπροσύνη, φιλότιμο, ανυποκρισία και γενναιότητα κι όχι για πουριτανισμό, ψευτοευλάβεια και θεομπαιξία.
Μισούμε την αμαρτία κι όχι τον αμαρτωλό κατά την εξαίσια αγιοπατερική διδαχή. Αυτό δεν σημαίνει, όμως, ότι πρέπει να απουσιάζει ο δίκαιος έλεγχος, ο αληθινός καυτηριασμός των αμαρτανόντων, η συγκάλυψή τους και μάλιστα η προώθησή τους. Οι μεγαλύτεροι εχθροί της Εκκλησίας είναι οι επίορκοι κληρικοί, που λησμόνησαν

υποσχέσεις, που είδαν την Εκκλησία διαφορετικά, που νόμισαν ότι μπορούν να δουλεύουν σε δύο κυρίους, να υποκρίνονται, να ξεγελούν τον κόσμο, να μιλούν πολύ ωραία, και τελικά να μην ταυτίζεται ο λόγος με το βίωμα. Ελεγε ένας σοφός Αγιορείτης Γέροντας: Οποιος μιλά πολύ περί ηθικής ανήθικος θα είναι! Κι ακόμη: Ολα τα προβλήματα της Εκκλησίας προέρχονται από κωλυματούχους κληρικούς! Δεν είμεθα ακόλουθοι της αιρέσεως των Καθαρών. Γνωρίζουμε την ευαγγελική περικοπή των ζιζανίων, όμως είναι ανεπίτρεπτη η δικαιολόγηση ανεπίτρεπτων θανασίμων παθών από κληρικούς και μάλιστα από λεγόμενους ανώτερους.

Σεμνότητα και καθαρότητα

Οι άγιοι πατέρες λέγουν πως ένας επίσκοπος πρέπει να είναι θεούμενος, θεατής του ακτίστου φωτός, μόνιμα προσευχόμενος, θυσιαζόμενος υπέρ του ποιμνίου του. Δεν αρκεί να έχει πλούσιο φιλανθρωπικό έργο, από τις προσφορές των πιστών, αλλά και να ζει με πενία, λιτότητα, απλότητα, σεμνότητα και καθαρότητα. Σήμερα, οι επίσκοποι προωθούνται σε εκλογές ποιμένων και δεν ελέγχεται ο βαθμός ποιότητος της αγιότητος και καθαρότητος αλλά μόνο το κατά πόσον είναι ημέτεροι, ώστε να υπακούουν, να ελέγχονται, να ακολουθούν αναντίδραστα πάντοτε, για να δημιουργείται απόλυτη πλειοψηφία προς επίτευξη σκοπών και στόχων όχι πάντοτε θεοκίνητων και θεάρεστων.
Η κρίση της Εκκλησίας σήμερα προέρχεται από την έξαρση της εκκοσμικεύσεως. Τι αρέσει στον κόσμο προτιμάται και όχι τι αρέσει και θέλει ο Θεός. Προτιμήσαμε το αρεστό στον κόσμο, παρασυρθήκαμε από το κοσμικό φρόνημα, το εύκολο, το μέτριο, το επίκαιρο. Το κήρυγμα κατάντησε πρόχειρο κοινωνικό σχόλιο. Ο ιερός άμβωνας μεταβλήθηκε σε τηλεοπτικό παράθυρο. Το κήρυγμα αξίζει να επανέλθει στο πνεύμα της κατανυκτικής μετάνοιας, της αιώνιας σωτηρίας της αθάνατης ψυχής, της σωτηριολογίας, εκκλησιολογίας, χριστολογίας και αγιολογίας. Η Εκκλησία να κρύβει τις αρετές της, τις αγαθοεργίες της, τον συναγωνισμό της με το υπουργείο Κοινωνικής Προνοίας και τους φιλανθρωπικούς συλλόγους. Να σκύψει μέσα της προς παθοκτονία κι αρετοσυγκομιδή. Να μη φωνάζει πολύ, χρειάζεται και να σιωπά, να προσεύχεται πιο πολύ. Να ελέγχει και τον εαυτό της. Αν δεν καθαρισθείς δεν μπορείς να καθαρίσεις, αν δεν φωτισθείς δεν μπορείς να φωτίσεις, λέγει ένας μεγάλος άγιος, που άδικα κατηγορήθηκε και παραιτήθηκε του θρόνου του, ο δεύτερος Θεολόγος της Εκκλησίας μας. Η εξωτερική φιλανθρωπία και μεγαλοστομία να μην καλύπτει εσωτερικά σοβαρά κενά.

Τόλμη και γενναιότητα

Ας προσευχηθούμε όλοι πολύ προς προσωπικό καθαρισμό, φωτισμό κι αγιασμό. Η κρίση ας μάς κρίνει. Η αυτοκριτική κι ο θείος φωτισμός ας μάς οδηγήσουν όλους στο

αληθινό, το αγαθό και το θεοφιλές. Η γενναιότητα δεν είναι κάτι μόνο για τους άλλους. Ας τολμήσουμε. Είναι μεγάλη αμαρτία όσων ταλαιπωρούν την Εκκλησία και ταλαιπωρούν το πλήρωμα που κλαίει πληγωμένο, προδομένο, απογοητευμένο, πικραμένο και πονεμένο. Ο Πανάγαθος ας επισκεφθεί τις γνήσια αγωνιώσες ψυχές των πιστών για να τις παραμυθήσει αληθινά και τους ποιμένες να εμπνεύσει για την υψηλή αποστολή τους που δεν επιτρέπει αμαρτίες φοβερού σκανδαλισμού του έκπληκτου ποιμνίου.
Μακάρι να είναι όλα ψευδή τα καταγγελλόμενα. Η απαίτηση του πιστού λαού για κάθαρση είναι δικαιολογημένη και επαινετή. Η κάθαρση ασφαλώς και βεβαίως θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι δίκαιη, άψογη, επιμελής, προσεκτική, με φόβο Θεού, όχι από εκδίκηση, όχι από αβάσιμες και αμφίβολες κατηγορίες, αλλά ούτε και με νομικισμούς, στρεψοδικίες, μακρές αναβολές, συγκαλύψεις και μονομέρειες.
Τελικά ο καλύτερος και βαθύτερος γνώστης της όλης αλήθειας είναι ο ίδιος ο πταίστης και ο Θεός. Ο Θεός πάντοτε υπομένει και αναμένει. Ο αμαρτωλός μπορεί να μετανοήσει, είναι συμπαθής, αγαπητός, αλλά αν είναι κληρικός δεν μπορεί να λειτουργεί το μυστήριο της σωτηρίας, άλλα να λέγει και άλλα να πράττει. Δεν χρειάζεται να αναμένει δίκες. Προτιμότερο σύντομα να παραιτηθεί εκζητώντας το θείο έλεος. Σε θανάσιμα αμαρτήματα κληρικών δεν χρειάζεται αργία αλλά κατά τους ιερούς κανόνες της Εκκλησίας καθαίρεση.

Να παραιτούνται αμέσως

Δεν είναι δικαιολογία ότι αυτά πάντοτε υπήρχαν, ότι ο Χριστός συνέτρωγε μετά των αμαρτωλών, ότι όλοι είμεθα αδύναμοι άνθρωποι. Αν οι δικαστές δικάζονται, αν κυβερνήσεις εκπίπτουν για ηθικά σκάνδαλα, κληρικοί που χειροτονήθηκαν για να διδάσκουν με τον λόγο και τον βίο τους την αλήθεια, το ήθος, την καθαρότητα, την εγκράτεια, τη λιτότητα και την ταπείνωση, παρασύρθηκαν σε θανάσιμα αμαρτήματα καλούνται να παραιτούνται αμέσως.
Επαναλαμβάνουμε με πόνο και αγάπη εκ βαθέων: Ας προσευχηθούμε μετά δακρύων όλοι για προσωπικό καθαρισμό, φωτισμό και αγιασμό. Αν δεν μας ελέγχει ο βίος μας ουδείς δύναται ουσιαστικά να μας ενοχλήσει. Δεν υπάρχουν περιθώρια καθυστερήσεων, δικαιολογήσεων, αναβολών, σημειωτόν και προφάσεων. Στώμεν καλώς, στώμεν μετά φόβου ενώπιον της προσωπικής μας αποτυχίας. Η Εκκλησία θα πορεύεται το σωτήριο έργο της και δίχως εμάς. Ο Θεός να μας ελεήσει όλους. (Πηγή: 'ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ' 13-2-2005)